24/08/2019

Μιχαήλ Ε’: Αυτοκράτορας για τέσσερις μήνες

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Γιος του πατρίκιου και ναυάρχου Στέφανου και ανηψιός, μέσω της μητέρας του Μαρίας Παφλαγόνος, του Αυτοκράτορα Μιχαήλ Δ΄, ανήλθε στο θρόνο χάριν της Ζωής της Πορφυρογέννητης Αυτοκράτειρας, η οποία και τον είχε υιοθετήσει ύστερα από παραινέσεις του Ιωάννη Ορφανοτρόφου και του Μιχαήλ Δ΄. Του απέσπασε όρκους στο ναό της Αγίας Σοφίας ότι θα την σεβαστεί ως μητέρα του και δέσποινα και στην συνέχεια τον έστεψε αυτοκράτορα.

Πρώτη του πολιτική πράξη ήταν η απομάκρυνση του ίδιου του Ορφανοτρόφου και ως κύριο σύμβουλό του όρισε τον νοβελίσσιμο Κωνσταντίνο και τον προεβίβασε στην θέση του δομέστικου των Σχολών της Ανατολής.

Προσπάθησε να προσεγγίσει την στρατιωτική αριστοκρατία και αυτό φάνηκε με την απελευθέρωση του στρατηγού Γεώργιου Μανιάκη από την φυλακή, που τον είχε κλείσει ο Ορφανοτρόφος. Κατά τους συγγραφείς Σκυλίτζη και Ψελλό ο

Ορφανοτρόφος είχε προτείνει στον Μιχαήλ την απομάκρυνση της Αυγούστας.

Αυτός όμως, ενώ φερόταν στην αρχή με σεβασμό προς την ευεργέτιδά του, αργότερα νόμισε ότι δεν είχε πλέον την ανάγκη της και κατά διαταγή του εξορίστηκε στη νήσο Πρίγκηπο τον Απρίλιο του [1042], με την πρόσθετη μάλιστα εντολή να καρεί μοναχή. Η δικαιολογία ήταν ότι η αυτοκράτειρα Ζωή θέλησε να τον δηλητηριάσει.

Όταν ο έπαρχος της Κωνσταντινούπολης Αναστάσιος ανέγνωσε στην πλατεία του Κωνσταντίνου τη σχετική Διαταγή (προκήρυξη), στην οποία ο Μιχαήλ Ε' Καλαφάτης προσπαθούσε να δικαιολογήσει στο λαό τους λόγους της καταδίκης της Ζωής, ακούσθηκε κραυγή από το συγκεντρωμένο πλήθος: «Ημείς σταυροπάτην και καλαφάτην Βασιλέα ου θέλομεν αλλά την αρχέγονον και ημετέραν μητέρα Ζωήν» Στη φωνή αυτή απάντησε σύσσωμος ο παριστάμενος λαός:«Ανασκαφείη τα οστά του Καλαφάτου» και με αυτό δόθηκε το σύνθημα ένοπλης στάσης. Το πλήθος συσπειρώθηκε γύρω από τον πατριάρχη Αλέξιο, τον οποίο θέλησε να απομακρύνει από τον θρόνο ο Μιχαήλ.

Η Σύγκλητος και ο στρατός επανέφεραν την Θεοδώρα από την μονή Πετρίου και την ανευφήμησαν αυτοκράτειρα στο ναό της Αγίας Σοφίας με την αδελφή της Ζωή. ο Μιχαήλ Ε' για να κατευνάσει το πλήθος επανέφερε τη Ζωή και την περιέβαλλε με αυτοκρατορικά ενδύματα, αλλά τα κουρεμένα μαλλιά της Ζωής εξαγρίωσαν το πλήθος που επιτέθηκε με βέλη και πέτρες. Χρειάστηκε να επέμβει ο στρατός για να καταπνιγεί η εξέγερση.

Στις 20 Απριλίου 1042 ο Μιχαήλ καθαιρέθηκε και με διαταγή της Ζωής συνελήφθη, τυφλώθηκε και ευνουχίστηκε. Στη συνέχεια εκάρη μοναχός στη Μονή Στουδίου στην Κωνσταντινούπολη, όπου πέθανε στις 24 Αυγούστου 1042, σε ηλικία μόλις 27 ετών.